

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับงานวิจัยในประเทศ แม้ว่าจะมีผู้วิจัยเกี่ยวกับความสนใจ และความต้องการ
ของประชาชนที่มีต่อการรายการโทรทัศน์มาบ้างแล้ว แต่ยังไม่ม้งานวิจัยใดที่วิจัยเกี่ยวกับการผลิตและ
วิธีดำเนินการรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาโดยตรง รายงานการวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

ปี พ.ศ. 2512 นพรัตน์ ศรีประชุม¹ ทำการวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์ความ
สนใจของนิสิตที่มีต่อการรายการโทรทัศน์" ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1 นิสิตชายและหญิง มีความสนใจต่อการรายการโทรทัศน์มากพอสมควร นิสิตชาย
และหญิงส่วนมากชมโทรทัศน์ทุกวัน เวลาที่ดูมากที่สุดคือ 18.00 - 20.00 น. และดูประมาณ
วันละ 1 - 2 ชั่วโมง

2 รายการโทรทัศน์ที่จัดอยู่ตามสถานีต่าง ๆ ให้ประโยชน์ทางการดำรง
ชีวิตมากกว่าทางการศึกษา

3 อิทธิพลของรายการโทรทัศน์ต่อนิสิตในค่านิยมพฤติกรรมต่าง ๆ มีมากพอสมควร
เมื่อชมโทรทัศน์แล้ว นิสิตอยากเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง และใฝ่หาข้อคิดทั้งหลายที่ได้จากการชมโทรทัศน์
มาปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น

4 เมื่อชมโทรทัศน์แล้ว ผลการเรียนยังคงเป็นปกติ ซึ่งแสดงว่ารายการโทรทัศน์
ไม่มีอิทธิพลต่อการเรียนของนิสิต ถ้านิสิตรู้จักแบ่งเวลาในการชมให้ถูกต้อง

¹ นพรัตน์ ศรีประชุม, "การวิเคราะห์ความสนใจของนิสิตที่มีต่อการรายการโทรทัศน์"
(วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2512).

พ.ศ. 2513 ศิริรัตน์ เจริญศักดิ์² ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสนใจรายการโทรทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย" โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อรายการโทรทัศน์ ที่จัดอยู่ในสถานีต่าง ๆ ในพระนคร และประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ นอกจากนั้นยังศึกษาถึงความคิดเห็นที่นักเรียนมีต่อการจัดรายการโทรทัศน์ รวมทั้งอิทธิพลที่รายการโทรทัศน์จะมีการแก่งแย่ง การเรียน การพูดของเด็กด้วย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ คือ

1 นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีความสนใจในรายการโทรทัศน์มากพอสมควร และชมทุกวัน คือระหว่างเวลา 18.00 - 20.00 น. นักเรียนชายชมรายการโทรทัศน์ประมาณวันละ 1 - 2 ชั่วโมง นักเรียนหญิงชมรายการโทรทัศน์ประมาณวันละ 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง

2 นักเรียนส่วนใหญ่ทั้งชายและหญิงสนใจชมรายการโทรทัศน์ประเภทเกี่ยวกับ ความรู้ คนตรี ภาพยนตร์บันเทิง รายการอภิปราย รายการอนามัย สุขภาพจิต รายการกีฬา รายการสารคดีอยู่ในระดับปานกลาง และสนใจรายการกีฬาน้อย

แต่เมื่อพิจารณาแยกเป็นเพศ ปรากฏว่า

นักเรียนชายส่วนใหญ่ สนใจรายการโทรทัศน์เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ และรายการข่าวมากที่สุด

นักเรียนหญิงส่วนใหญ่สนใจรายการข่าว รายการกีฬา และวรรณคดีมากที่สุด

²ศิริรัตน์ เจริญศักดิ์, "ความสนใจรายการโทรทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาสังคมศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513).

นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่ารายการข่าว ภาษาและวรรณคดี วิทยาศาสตร์ บัญชีสารพัด ภาพยนตร์สารคดีให้ประโยชน์มาก

3 นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า คุณภาพของรายการต่าง ๆ ก็พอสมควร และรายการโทรทัศน์ส่วนใหญ่ที่จัดอยู่ตามสถานีโทรทัศน์ในจังหวัดพระนคร มีรายการบันเทิง และดนตรีมาก และรายการต่าง ๆ ให้ประโยชน์ทางด้านการดำรงชีวิตมากกว่าทางด้านการศึกษา

4 รายการโทรทัศน์ต่าง ๆ ที่จัดอยู่มีอิทธิพลต่อนักเรียนพอสมควร เพราะนักเรียนรู้สึกว่าได้ขอคิดนำมาปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นทั้งในด้านการแต่งกาย การพูด กิริยาท่าทาง

5 รายการโทรทัศน์ไม่มีอิทธิพลต่อการเรียนของเด็กเลย เพราะเมื่อชมรายการโทรทัศน์แล้ว การเรียนทุกอย่างเป็นปกติ ไม่เสียการเรียน

ในปีเดียวกัน ชลียา คำวิหัทธกุล³ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "คุณค่าทางการศึกษาของรายการโทรทัศน์ที่ติดต่อแมบาน โดยออกแบบสอบถามผ่านเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 18 โรงเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1 เวลาออกอากาศของสถานีโทรทัศน์ทั้ง 4 สถานี ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2514 สถานีไทยโทรทัศน์ ของ 4 ไข เวลาออกอากาศมากที่สุด วันละ 9 ชั่วโมง 15 นาที รองลงมาคือ สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ของ 7 วันละ 7 ชั่วโมง 55 นาที

2 รายการที่สถานีทั้ง 4 แห่ง จัดมากที่สุดคือ รายการภาพยนตร์บันเทิง รายการที่ออกอากาศน้อยที่สุดของสถานีทั้ง 4 แห่ง คือ

สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ของ 7 ออกอากาศรายการพิเศษในโอกาสต่าง ๆ น้อยที่สุด

สถานีโทรทัศน์สี่ กองทัพบก ของ 9 ออกอากาศรายการภาพยนตร์สารคดีน้อยที่สุด

³ ชลียา คำวิหัทธกุล, "คุณค่าทางการศึกษาของรายการโทรทัศน์ที่ติดต่อแมบาน", วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513).

สถานีวิทยุโทรทัศน์ ของ 4 ออกอากาศรายการความรู้ทางวิทยาศาสตร์นอ

ที่สุด

สถานีวิทยุโทรทัศน์ ของ 3 ออกอากาศรายการสุขภาพจิตและอนามัยนอ

ที่สุด

3 รายการที่สถานีโทรทัศน์ทั้ง 4 ไม่ได้ออกอากาศเลยในเดือนมกราคม พ.ศ. 2514 ได้แกรายการกฎหมายสำหรับประชาชน ซึ่งเป็นรายการที่เคยออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ ของ 4 และสถานีวิทยุโทรทัศน์ ของ 3

4 แมฆานมีความสนใจในการชมโทรทัศน์มากพอสมควร คือ ชมวันละประมาณ 1 - 2 ชั่วโมง ทุกวัน ในช่วงเวลา 18.00 - 20.00 น.

5 แมฆานสนใจรายการโทรทัศน์ประเภทบันเทิงมากที่สุด และสนับสนุนให้เด็กในปกครองชมโทรทัศน์หลังทำการบ้านเสร็จแล้ว

6 แมฆานเห็นว่า ทางสถานีจัดรายการภาพยนตร์บันเทิง รายการละคร รายการโฆฆณสินคามากเกินไป และรายการข่าวกีฬา การอภิปรายต่าง ๆ รายการสุขภาพจิต และอนามัย รายการภาษา และวรรณคดี รายการความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ รายการภาพยนตร์สารคดี รายการพิเศษในโอกาสต่าง ๆ ยังมีการจัดคอนชางนอฆบางสถานี

7 รายการที่มีคุณภาพดี ให้ความรู้แก่แมฆานมากที่สุด คือ รายการข่าวต่าง ๆ และรายการส่วนใหญ่ประโยชน์ต่อแมฆานในชีวิตประจำวัน และมีคุณค่าทางการศึกษาต่อแมฆาน และรายการที่ให้ความรู้นอฆที่สุดคือรายการธรรมและศาสนาต่าง ๆ รายการเฟ้ชัฒน รายการอภิปรายต่าง ๆ รายการทฆปัญหา รายการภาพยนตร์บันเทิง รายการละคร และรายการกฎหมายสำหรับประชาชน รายการโฆฆณสินคาเป็นรายการที่ให้ความรู้นอฆที่สุด

8 อิทธิพลของรายการโทรทัศน์ที่มีต่อแมฆานเป็นอันดับหนึ่ง คือ ทำให้รสนิยมของแมฆานเปลี่ยนไป และอิทธิพลที่มีต่อเด็กเป็นอันดับหนึ่งคือ ทำให้มีความรู้รอบตัวดีขึ้น

พ.ศ. 2516 สุรัตน์ เมธิกุล⁴ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของนิสิตสื่อสารมวลชนระดับปริญญาตรี เกี่ยวกับการปรับปรุงรายการโทรทัศน์ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนิสิตสื่อสารมวลชนระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับประโยชน์ของรายการต่าง ๆ ความเหมาะสมในเรื่องจำนวนเวลาออกอากาศของแต่ละรายการ ตลอดจนขอเสนอแนะในการปรับปรุงรายการโทรทัศน์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า รายการที่สถานีโทรทัศน์ทั้ง 4 แห่ง จัดออกอากาศมากที่สุดคือ ภาพยนตร์บันเทิง รองลงมาได้แก่การโฆษณา สถานีโทรทัศน์ที่จัดรายการศึกษาน้อยกว่าสถานีโทรทัศน์ข่าว - คำ นิสิตมีความเห็นว่าการที่ประโยชน์ต่อการศึกษาในระดับนี้มากที่สุด คือ รายการข่าว ในด้านการปรับปรุงรายการโทรทัศน์ นิสิตเสนอแนะว่าให้สถานีโทรทัศน์ทุกแห่งร่วมมือกันจัดตั้งสมาคมควบคุมนโยบาย และการดำเนินงานของสถานีโทรทัศน์ขึ้น แบบควบคุมกันเอง ควรส่งเสริมการวิจัยด้านโทรทัศน์มากขึ้น จัดรายการการถ่ายทอดคนนอกสถานีให้มากขึ้น จัดให้มีการส่งเสริมความรู้เจ้าหน้าที่จัดรายการให้มากขึ้น นอกจากนี้ รัฐบาล สถานีโทรทัศน์ และสถาบันที่จัดสอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนหรือโสตทัศนศึกษา ควรจะร่วมมือกันทุกด้าน เพื่อปรับปรุงรายการโทรทัศน์ ให้มีประโยชน์แก่การศึกษามากยิ่งขึ้น

พ.ศ. 2518 ทศนิยม ยาสมาน⁵ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของประชาชนในกรุงเทพมหานคร" ซึ่งมีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1 สถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ จัดรายการโทรทัศน์ประเภทส่งเสริมความรู้ทุกสถานี แต่จัดในอัตราส่วนไม่เท่าเทียมกัน ตลอดระยะเวลา 3 เดือน ที่ทำการวิจัย สถานีไทยโทรทัศน์ของ 9 จัดรายการส่งเสริมความรู้มากกว่าสถานีอื่น คือ เฉลี่ยประมาณ ร้อยละ 12 ของรายการโทรทัศน์ทั้งหมด และสถานีไทยโทรทัศน์ของ 3 จัดรายการส่งเสริมความรู้น้อยกว่าสถานีอื่น คือ

⁵ทศนิยม ยาสมาน, "การชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของประชาชนในกรุงเทพมหานคร", (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518).

เฉลี่ยประมาณ ร้อยละ 0.613 ของรายการโทรทัศน์ทั้งหมด ซึ่งอัตราส่วนการจัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของทั้งสองสถานีนี้เป็นอัตราส่วนที่ไม่ใกล้เคียงกัน

2 ช่วงเวลาการเสนอรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาเป็นอุปสรรคสำคัญในการรับชม เพราะจากการวิจัย พบว่าช่วงเวลาที่เหมาะสมชมรายการโทรทัศน์มากที่สุด ในวันจันทร์ ถึงวันศุกร์ คือ ช่วงเวลา 18.00 - 20.00 น. ในวันเสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดราชการ คือช่วงเวลา 12.00 - 14.00 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่ประชาชนต้องการให้รายการโทรทัศน์ที่ชมหรือสนใจมากที่สุดออกอากาศช่วงนี้ด้วย แต่จากการวิเคราะห์รายการโทรทัศน์ ปรากฏว่า ช่วงเวลาดังกล่าวนี้ บางสถานีมีรายการเพื่อการศึกษาประมาณ 20 - 30 นาที บางสถานีไม่จัดรายการเพื่อการศึกษาในช่วงเวลานี้เลย

3 ช่วงเวลา 16.00 - 18.00 น. เป็นช่วงเวลาที่ประชาชนมีโอกาสรับชมรายการโทรทัศน์น้อยที่สุด แต่รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาส่วนใหญ่จัดในช่วงเวลานี้

4 ประชาชนเห็นประโยชน์ของการชมรายการโทรทัศน์ว่า นอกจากจะได้ความเพลิดเพลินแล้ว ยังทำให้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์ และมีความรู้รอบตัวในกานต่าง ๆ มากขึ้น และในการเลือกชมโทรทัศน์แต่ละครั้งนั้น ประชาชนเลือกชมโดยใช่เหตุผลที่ว่า ดูรายการที่ให้ความเพลิดเพลิน สนุกสนาน และดูรายการที่ให้ความรู้ หรือมีประโยชน์เป็นเหตุผลในการตัดสินใจ

5 ประชาชนมีความคิดเห็นว่า รายการความรู้หรือสารคดีที่จัดอยู่ในปัจจุบันมีคุณภาพและปริมาณปานกลาง สถานีโทรทัศน์ควรจัดรายการเพื่อการศึกษาเพิ่มขึ้นมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และต้องการรายการโทรทัศน์ที่เนื้อหาส่งเสริมความรู้ รองลงมาคือส่งเสริมศีลธรรม และให้ความบันเทิง

6 เกี่ยวกับการปรับปรุงรายการโทรทัศน์ ประชาชนมีความคิดเห็นว่า ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาสาระของรายการ เทคนิคการจัดรายการและเวลาของรายการมากขึ้น

การวิจัยในต่างประเทศ

เมื่อปี ค.ศ. 1952 เอ็ม กอร์ดอน⁶ (M. Gordon) แห่งอังกฤษได้ทำการวิจัยเรื่อง "โทรทัศน์และครอบครัว" (Television and The Family) โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงผลทางค่านิยมของรายการโทรทัศน์ที่มีต่อชีวิตครอบครัว โดยได้ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1952 ถึงเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1953 เป็นเวลาทั้งหมด 9-10 เดือน โดยส่งแบบสอบถามทั้งหมด 1,000 ชุด ไปยังโรงเรียนบางแห่งในเมือง โควนทรี (Conventry) เพื่อให้ให้นักเรียนนำแบบสอบถามเหล่านี้ไปยังผู้ปกครอง และให้บิดาของนักเรียนเป็นผู้กรอกแบบสอบถามนั้น

ผลของการวิจัยพบว่า โทรทัศน์ช่วยให้สมาชิกอยู่ติดบ้าน และช่วยให้สมาชิกในครอบครัวต่าง ๆ สร้างความสนใจและรสนิยมของตนเองขึ้นใหม่ นอกจากนี้รายการโทรทัศน์ยังช่วยเพิ่มความบันเทิงในชีวิตครอบครัว และตีพิมพ์วัฒนธรรมบางอย่างที่กำลังจะสูญหายไปให้คงอยู่

ผู้วิจัยยังได้เสนอแนะไว้ว่า วัตถุประสงค์รายการโทรทัศน์สามารถจะผลิตรายการการศึกษา และเพื่อความบันเทิงให้สมดุลกันได้แล้ว โทรทัศน์ จะเป็นสื่อกลางที่มีคุณค่าต่อการศึกษาของประชาชนเป็นอย่างยิ่ง

และในปี ค.ศ. 1956 เจ ดูมาเซดีเยร์ (J. Dumazedier) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "อิทธิพลของรายการโทรทัศน์ที่มีต่อผู้ชม" (The Impact of Television Programs on Rural Audiences) เพื่อจะศึกษาถึงอิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อประชาชนในชนบท และได้ทำการวิจัยใน 15 หมู่บ้าน ที่ได้เลือกสรรมาแล้ว เมื่อชมโทรทัศน์แล้ว ก็ได้ส่งแบบสอบถามไปให้ประชาชนกรอก

⁶ J.A. Harrison (ed.) European Research in Audio-Visual Aids: Part II Abstracts (London : Weightman & Co. Ltd., 1966), pp. 108-109.

⁷ J. Dumazedier, "The Impact of Television Programs on Rural Audiences," Press, Film and Radio in the World Today (Paris: UNESCO, 1956).

ผลของการวิจัย

- 1 โทรทัศน์สามารถให้การศึกษาแก่ประชาชนในชนบทได้ดี
- 2 กิจกรรมหลังชมของกลุ่มประชากรจะช่วยให้ผู้ชมสามารถแสดงออกได้อย่างกว้างขวาง และตามความพอใจ
- 3 ทักษะของผู้ดูเปลี่ยนไป

ต่อมา ค.ศ. 1959 โจเซฟ เค บาล็อก⁸ (Joseph K. Balogh) ได้ทำการ

วิจัยเรื่อง "นิสัยการชมโทรทัศน์ของเด็กไฮสกูล" (Television Viewing Habit of High School Boy) โดยส่งแบบสอบถามไปยังนักเรียนมัธยมศึกษาในมลรัฐโอไฮโอ จำนวน 103 คน ซึ่งอยู่ในระดับการศึกษาเกรด 10, 11 และ 12 และยังเป็นตัวแทนของทุกระดับสังคมและเศรษฐกิจ วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีดังนี้

- 1 เพื่อสำรวจนิสัยการชมรายการโทรทัศน์ของเด็ก และหาความสัมพันธ์ของการใช้เวลาของเด็กชายในด้านการศึกษา การพักผ่อน และการชมโทรทัศน์
- 2 เพื่อทราบประโยชน์ของโทรทัศน์ในแง่คุณค่าทางการศึกษา
- 3 เพื่อทราบถึงอิทธิพลของผู้ปกครองที่มีต่อการชมรายการโทรทัศน์ของเด็กชาย

ผลของการวิจัยพบว่า

1	นักเรียนชั้น 10 ชมรายการโทรทัศน์ สัปดาห์ละ	20	ชั่วโมง
	นักเรียนชั้น 11 ชมรายการโทรทัศน์ สัปดาห์ละ	15	ชั่วโมง 50 นาที
	นักเรียนชั้น 12 ชมรายการโทรทัศน์ สัปดาห์ละ	15	ชั่วโมง 10 นาที
2	การเปรียบเทียบความสำคัญของการใช้เวลาในด้านการศึกษา การพักผ่อนและ		

⁸ Joseph K. Balogh, "Television-Viewing Habit of High School Boy," Educational Research Bulletin, (March, 1959).

- การชมโทรทัศน์ของนักเรียนทั้ง 3 ระดับ พบว่ามีความสัมพันธ์เท่า ๆ กัน
- 3 ขณะที่ทำการบ้าน เด็กชายทั้ง 3 ระดับ ไม่ต้องการให้เปิดเครื่องรับโทรทัศน์ถึง ร้อยละ 70
- 4 เด็กชายส่วนใหญ่เห็นว่า รายการในโทรทัศน์ช่วยให้การเรียนดีขึ้น
- 5 การสนับสนุนของผู้ปกครองที่มีต่อการชมโทรทัศน์ของเด็ก พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ สนับสนุนให้ชมรายการที่มีคุณค่าทางการศึกษาและมีประโยชน์โดยทั่วไป และมักจะสนับสนุนให้เด็กชายชมรายการโทรทัศน์เมื่อทำการบ้านเสร็จแล้ว

ปีเดียวกันนี้เอง พอล บลาชาร์ด⁹ (Paul Blaushard) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

"โครงการสัมมนาเกี่ยวกับโทรทัศน์" โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

- 1 ทราบผลการสอบของนักเรียนที่เรียนด้วยตนเองทางโทรทัศน์
- 2 คุณผลของความสำเร็จจากการเรียนเองทางโทรทัศน์
- 3 ศึกษาพื้นฐานการศึกษาของนักเรียน
- 4 ปัญหาต่าง ๆ ที่มีผลต่อผู้เรียนทางโทรทัศน์

ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่าง จากนักเรียนด้วยโทรทัศน์ 47 คน จาก 4 มดรัฐ และจากรัฐ

อื่น ๆ อีก สรุปผลของการวิจัยได้ว่า

- 1 นักเรียนที่เรียนด้วยโทรทัศน์ สอบตกเป็นส่วนน้อย
- 2 พื้นฐานการศึกษาของนักเรียนที่เรียนด้วยตนเอง ไม่แพ้ผู้ที่เรียนในห้องเรียน
- 3 ผู้ที่เรียนด้วยโทรทัศน์ ใ้ได้รับผลสำเร็จในการเรียน
- 4 ค่าการเรียนมีน้อยเกินไป ซึ่งเป็นปัญหาสำหรับผู้เรียนด้วยโทรทัศน์

⁹ Paul Blaushard "Television", A.V. Communication Review,

ชาร์ลส์ วินนิช¹⁰ (Charles Winich) ทำการวิจัยใน ค.ศ. 1965 เรื่อง "ประชาชน
 ชมโทรทัศน์เพื่อการศึกษาอย่างไร" (How People Perceive Education Television) ^{วิธีดำเนินการ}
 การวิจัยทำโดยโทรศัพท์ไปยังกลุ่มคนที่อยู่ในเมือง ถามแต่ละคนว่าเขาได้ชมโทรทัศน์เพื่อการศึกษาเป็นเวลา
 ติดต่อกัน 3 สัปดาห์หรือไม่ และทำการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ประชากร 392 คน เป็นพวกที่ชมรายการ
 โทรทัศน์เพื่อการศึกษา และจำนวน 392 คน เป็นผู้ที่ไม่ชมรายการ ประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ไม่มีความแตก
 ต่างทางฐานะ สังคม และเศรษฐกิจ ผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้ชมรายการเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น ในด้าน
 การศึกษาสูงกว่าผู้ชมรายการ และผู้ชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา เป็นบุคคลที่นึกถึงประโยชน์ทางการ
 ศึกษา ผู้ชมรายการโทรทัศน์ให้ความเห็นว่าโทรทัศน์เพื่อการศึกษาไม่ควรจัดทำเพื่อแข่งขันกับรายการเพื่อ
 การค้า แต่ควรจะทำให้แตกต่างกว่า และจัดรายการเพื่อ เสริมสร้างรายการโทรทัศน์เพื่อการคำ

10

Charles Winich "How People Perceive Education Television,"

A-V Communication Review, (Vol.14, Spring-Winter, 1966), p. 281.